

Postbus 58285, 1040 HG Amsterdam

Pagina

Aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
De heer drs. W. Koolmees
Postbus 90801
2509LV Den Haag

Onderwerp

Addendum uitvoeringstoets conceptwetsvoorstel Maatregelen
loondoorbetaling bij ziekte en WIA

Geachte heer Koolmees,

Bij brief van 24 januari 2020 (kenmerk 2020-0000007706) verzoekt u UWV om een addendum uitvoeringstoets uit te brengen op het aangepaste conceptwetsvoorstel 'Maatregelen loondoorbetaling bij ziekte en WIA'. De doorgevoerde aanpassing betreft de maatregel om gedurende vijf jaar geen herbeoordeling te verrichten vanwege het verkrijgen van inkomsten. De aanpassing is mede een reactie op het commentaar van UWV zoals opgenomen in de uitvoeringstoets van 28 augustus 2019. In uw brief vraagt u de aangepaste maatregel te beoordelen op uitvoerbaarheid en haalbaarheid van de beoogde datum van inwerkingtreding, alsmede om een overzicht te verstrekken van de uitvoeringskosten. In voorliggende brief reageer ik op uw verzoek.

Met de nieuwe maatregel is het verkrijgen van inkomsten op zichzelf geen aanleiding voor een herbeoordeling (noch praktische schatting, noch theoretische schatting) gedurende een tijdvak van 5 jaar. Indien er een andere aanleiding dan het verkrijgen van inkomsten is om een herbeoordeling in te zetten (algemeen gesteld: een wijziging in de sociaal-medische situatie), dan zal UWV op grond van de bestaande wet moeten blijven overgaan tot het verrichten van een herbeoordeling. Na afloop van het tijdvak van 5 jaar kan (inkomsten vanwege) werkhervatting wel aanleiding zijn voor een herbeoordeling en mag, naast theoretisch, ook weer praktisch worden geschat. Met voorliggend aangepast conceptwetsvoorstel worden de twee bestaande wettelijke herbeoordelingsmomenten voor WIA-gerechtigden als volgt gewijzigd.

- Voor IVA-gerechtigden: Na afloop van een tijdvak van vijf jaar (dat aanvangt in de maand waarin het maandinkomen hoger is dan 20% van het maatmaninkomen van betrokkene) en indien betrokkene gedurende twaalf aaneengesloten kalendermaanden per kalendermaand meer dan 20% van het maatmaninkomen per maand heeft verdiend, roept UWV de verzekerde op voor een herbeoordeling om de resterende verdiencapaciteit en daarmee het arbeidsongeschiktheidspercentage opnieuw vast te stellen.
- Voor WGA-gerechtigden: Na afloop van een tijdvak van vijf jaar dat aanvangt in de maand waarin het maandinkomen hoger is dan de resterende verdiencapaciteit van betrokkene) en indien betrokkene gedurende twaalf aaneengesloten kalendermaanden per kalendermaand meer dan 65% van het maatmaninkomen per maand heeft verdiend, zal UWV aan de hand van een praktische schatting opnieuw de resterende verdiencapaciteit en daarmee de mate van arbeidsongeschiktheid van betrokkene vaststellen. Bij deze praktische schatting hoeft UWV niet te beoordelen of sprake is van algemeen geaccepteerde en gangbare arbeid.

De beoogde datum van inwerkingtreding is 1-1-2021. Het conceptwetsvoorstel regelt dat de lopende termijnen voor de twee bestaande wettelijke herbeoordelingsmomenten (art. 52 WIA voor IVA-gerechtigden en art. 56, derde lid WIA voor WGA-gerechtigden) komen te vervallen per genoemde datum. Dit betekent dat voor zowel IVA- als WGA-gerechtigden nieuwe herbeoordelingen naar aanleiding van het verkrijgen van inkomsten op zijn vroegst 5 jaar ná datum inwerkingtreding kunnen plaatsvinden.

In reactie op uw bovengenoemde brief van 24 januari jl. bericht ik u het volgende. Met voorliggend conceptwetsvoorstel wordt een maatregel geïntroduceerd die weliswaar technisch uitvoerbaar is, maar ons inziens niet het beoogde effect bereikt, niet klantgericht en bovendien zeer ingewikkeld is. Toetsing op aspecten zoals 'effectiviteit', 'begrijpelijkheid' en 'uitlegbaarheid' vormt in toenemende en in steeds belangrijkere mate een wezenlijk onderdeel van een uitvoeringstoets. We sluiten hierbij aan op de maatschappelijke tendens om meer te toetsen op bovengenoemde aspecten. Op basis van voorgaande komen wij dan ook tot het oordeel dat voorliggend conceptwetsvoorstel niet uitvoerbaar is. Ik zal dit hieronder toelichten.

Ik besef terdege dat het in uw brief aan de Kamer van december 2018 aangekondigde voorgestelde pakket aan maatregelen op het terrein van loondoorbetaling bij ziekte en WIA een evenwichtig pakket betreft dat het resultaat is van onderhandelingen tussen kabinet en werkgevers- en werknemersorganisaties. Ik begrijp ook dat u een evenwichtig wetsvoorstel wilt indienen bij de Kamer, een wetsvoorstel waar zowel de werkgevers- als de werknemersorganisaties zich in kunnen herkennen. Ik wil u dan ook aanbieden om mee te denken over een alternatieve invulling van de voorgenomen maatregel met eenzelfde strekking, te weten het bieden van zekerheid aan WIA-verzekerden om inkomsten uit arbeid te verkrijgen dan wel uit te breiden zonder dat men tegelijkertijd het risico loopt dat dit meteen tot gevolg heeft dat het arbeidsongeschiktheidspercentage via een herbeoordeling naar beneden wordt bijgesteld. Mijn medewerkers zullen hierover contact opnemen met uw medewerkers.

Zoals UWV reeds heeft aangegeven in zijn aanbiedingsbrief bij de uitvoeringstoets van 28 augustus 2019 hebben we twijfels bij de effectiviteit van de maatregel. Het doel van de voorgestelde maatregel is dat de verzekerde geen risico loopt dat het verkrijgen van inkomsten (vanwege verkrijgen of uitbreiden van werk) op zichzelf leidt tot een herbeoordeling (met als mogelijk gevolg een verlaging van het arbeidsongeschiktheidspercentage). Tegelijkertijd wijzigt voorliggend conceptwetsvoorstel niets aan de wettelijke taak van UWV om bij elke mogelijke wijziging in het sociaal-medische beeld van de verzekerde na te gaan (via een herbeoordeling) of dit een aanleiding kan zijn om opnieuw de resterende verdien capaciteit vast te stellen. De kans is ook vrij groot dat betrokkene (meer) inkomen is gaan verdienen juist vanwege een verbetering in zijn sociaal-medische situatie. We weten uit allerlei onderzoek dat werken een positief effect heeft op de gezondheid (beleving). Het is echter geenszins zeker dat werk, inkomen en gezondheidswinst meteen bestendig zijn. Zekerheid over de consequenties van terugval helpt om initiatief tot (meer) werken te nemen. In het kader van de voorliggende regeling is het onduidelijk of hij tijdens de looptijd van het tijdvak van 5 jaar wel of niet zal worden geconfronteerd met een herbeoordeling. UWV schat in dat de voorgestelde maatregel de zorgen van de klant dat werkhervatting c.q. werkuitbreiding leidt tot neerwaartse bijstelling van het uitkeringsrecht niet effectief worden weggenomen. De klanten zullen naar alle waarschijnlijkheid onzekerheid ervaren over hun financiële toekomst. Als zodanig bereikt de nu voorliggende uitwerking van deze maatregel niet het beoogde effect.

Daar komt bij dat de wetstechnische uitwerking zeer ingewikkeld is. We vrezen dat vrijwel niemand de inhoudelijke logica begrijpt. De samenhang tussen het tijdvak van 5 jaar en de periode van 12 maanden is moeilijk uit te leggen aan verzekerden, werkgevers en ERD-werkgevers/private verzekeraars. Relevant is dat er op enig moment een tijdvak van 5 jaar is gestart (maandinkomen hoger dan een wettelijke norm). Het inkomen *gedurende* het tijdvak van 5 jaar is niet relevant. Verder is relevant dat er een tijdvak van 5 jaar moet zijn gepasseerd bij het bereiken van het einde van de periode van 12 maanden waarin betrokkene aaneengesloten meer inkomen heeft verdiend dan de wettelijk vastgelegde norm. Deze 12-maandsperiode kan gelijk zijn aan het vijfde jaar van het tijdvak van 5 jaar, maar het kan ook dat de 12-maandsperiode eindigt vlak na of ruim na het

eindigen van het tijdvak van 5 jaar. De samenhang tussen het tijdvak van 5 jaar en de 12-maandsperiode is (te) ver te zoeken en doet gekunsteld aan. Dit is een uitvloeisel van het Regeerakkoord (tijdvak van 5 jaar) en het willen behouden van de kern van bestaande wetgeving (artikel 52 WIA en artikel 56 WIA regelen wettelijke herbeoordelingsmomenten voor resp. IVA- en WGA-gerechtigden; in beide gevallen gaat het hier om een 12-maandsperiode). Verder merken we op dat het niet duidelijk is of UWV een herbeoordeling moet verrichten in situaties waarin de WGA-gerechtigde na afloop van het tijdvak van 5 jaar en/of na afloop van de 12-maandsperiode aantoonbaar (en al een lange periode) een inkomen heeft dat hoger is dan zijn oorspronkelijke resterende verdien capaciteit, maar minder dan 65% van zijn maatmaninkomen. De voorgestelde maatregel uit voorliggend conceptwetsvoorstel staat op gespannen voet met de bestaande Wet WIA.

Resumerend denken we dat de verzekerden, werkgevers/eigenrisicodragers/private verzekeraars en ook UWV-medewerkers bij de divisies en stafdirecties zo het herbeoordelingenbeleid van UWV niet meer begrijpen. Een mogelijk gevolg daarvan is dat UWV wordt ervaren als een black box ten aanzien van de inzet van herbeoordelingen. Dit alles bij elkaar heeft geleid tot het eindoordeel 'onuitvoerbaar' zoals ik hierboven heb aangegeven.

Mocht u onverhoopt de maatregel uit voorliggend conceptwetsvoorstel wensen door te zetten, dan vraag ik – in aanvulling op bovenstaande principiële punten – uw aandacht voor enkele uitvoeringsaspecten.

1. UWV stelt vast dat een volledige (juridische) beoordeling van voorliggend conceptwetsvoorstel niet goed mogelijk is omdat conceptteksten van de aanpassing van het Schattingsbesluit en het Algemeen inkomensbesluit sociale zekerheidswetten ontbreken.
2. Op grond van het wetsvoorstel kan het tijdvak van 5 jaar aanvagen in het geval betrokkene in enige maand een incidenteel hoog inkomen heeft (bijvoorbeeld een jubileum-uitkering). In het vooroverleg met SZW hebben we begrepen dat SZW dit acceptabel acht. We vragen ons af of dit correspondeert met de bedoeling van het wetsvoorstel. Verder wijzen we op het risico dat UWV zaken gaat verliezen in bezwaar en beroep. SZW wordt gevraagd in de memorie van toelichting op te nemen dat dit effect is voorzien en aanvaardbaar wordt geacht.
3. UWV is van mening dat het juridisch noodzakelijk is dat IVA- en WGA-gerechtigden een beschikking moeten ontvangen bij aanvang van het tijdvak van 5 jaar. De verzekerde moet immers geïnformeerd worden over zijn rechtspositie. De afgelopen weken is vastgesteld dat hieromtrent de nodige uitvoeringstechnische problemen bestaan. Het is noodzakelijk om voorliggend conceptwetsvoorstel op dit punt aan te passen.
4. Het voorgestelde artikel 62a, derde lid Wet WIA regelt dat UWV deze beoordeling (i.c. praktische schatting) niet baseert op een verzekeringsgeneeskundig onderzoek. In genoemd artikel wordt aangegeven dat dit is in afwijking van artikel 6 Wet WIA (waar staat dat een claimbeoordeling moet plaatsvinden op grond van zowel een verzekeringsgeneeskundig als een arbeidskundig onderzoek). In het voortraject is met SZW afgesproken dat UWV deze beoordeling ook niet baseert op een arbeidskundig onderzoek. SZW heeft aangegeven dit tweede punt te willen regelen in het Schattingsbesluit. UWV merkt op dat langs deze weg in de lagere regelgeving (Schattingsbesluit) wordt afgeweken van een formele wet. Wij adviseren SZW om het achterwege laten van een arbeidskundig onderzoek te regelen in het wetsartikel zelf, dan wel tenminste in de memorie van toelichting duidelijk te vermelden dat het voornemen bestaat om in het Schattingsbesluit een dergelijke van de wet afwijkende regeling op te nemen.
5. De beoogde datum van inwerkingtreding 1-1-2021 is enkel haalbaar mits SZW op uiterlijk 1 april 2020 een implementatieopdracht verstrekt over een maatregel waarvan UWV het oordeel 'uitvoerbaar' afgeeft. Dit hangt samen met een belangrijk aspect binnen de implementatie: het inbouwen van de benodigde signaleringen in de ICT-systemen opdat op de bovengenoemde momenten herbeoordelingen en praktische schattingen worden verricht en de resultaten daarvan worden verwerkt in de uitkeringsystemen.
6. Vanwege het hier afgegeven eindoordeel treft u geen overzicht aan van geraamde incidentele en structurele uitvoeringskosten die zijn gemoeid met een ons inziens ongewenste uitvoering van voorliggende maatregel.

Incidentele en structurele uitvoeringskosten maatregel 'verrichten RIV-toets op basis van het advies van de bedrijfsarts over de belastbaarheid van de zieke werknemer'

In uw brief van 24 januari verzoekt u tevens om een overzicht te verstrekken van de uitvoeringskosten bij de maatregel 'verrichten RIV-toets o.b.v. advies BA over belastbaarheid zieke werknemer'. Dit gevraagde overzicht is als bijlage opgenomen.

Hoogachtend,

Fred Paling,
Voorzitter Raad van Bestuur

Bijlage

Incidentele en structurele uitvoeringskosten maatregel 'verrichten RIV-toets op basis van het advies van de bedrijfsarts over de belastbaarheid van de zieke werknemer'

In uw brief van 24 januari verzoekt u tevens om een overzicht te verstrekken van de uitvoeringskosten bij de maatregel 'verrichten RIV-toets o.b.v. advies BA over belastbaarheid zieke werknemer'.

De oorspronkelijke toets van 28 augustus 2019 bevat een overzicht van de uitvoeringskosten op twee maatregelen. Zoals gebruikelijk zijn de opgevoerde uitvoeringskosten bij het conceptwetsvoorstel niet uitgesplitst naar de afzonderlijke maatregelen. De opgevoerde uitvoeringskosten bij de oorspronkelijke maatregel 'gedurende vijf jaar geen herbeoordeling wegens verkrijgen van inkomsten' komen te vervallen aangezien de maatregel is aangepast. Daarvoor in de plaats komen de uitvoeringskosten bij de nieuwe wetstechnische uitwerking van deze maatregel, zoals hierboven opgenomen. In uw reactiebrief van 14 oktober jl. (i.c. uw reactie op de oorspronkelijke uitvoeringstoets van 28 augustus 2019) geeft u aan dat uw besluitvorming over de toekenning van de financiering van incidentele en structurele kosten voor de maatregel 'verrichten RIV-toets op basis van het advies van de bedrijfsarts over de belastbaarheid van de zieke werknemer' vanaf het jaar 2021 nog moet plaatsvinden. Voor dat doel dient SZW te beschikken over een overzicht van de uitvoeringskosten voor deze maatregel. Bijgaand treft u het gevraagde overzicht aan.

Samenvattend overzicht incidentele/structurele kosten (€ mln.)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024 e.v.
Incidentele kosten	0,04	1,60	1,57			
Structurele kosten			0,43	0,35	0,33	0,32
Totale kosten (€ mln)	0,04	1,60	2,00	0,35	0,33	0,32

Incidentele kosten (€ mln.)

	2019	2020	2021	Totaal
Aanpassen handboeken, opleidingen		0,25	0,03	
Aanpassen systemen		0,18	0,04	
Aanpassen klant- en kenniscommunicatie		0,04		
Projectmanagement	0,04	0,16	0,04	
Volgen opleidingen/kwaliteitsborging AD		0,97	1,46	
Totale kosten	0,04	1,60	1,57	3,21

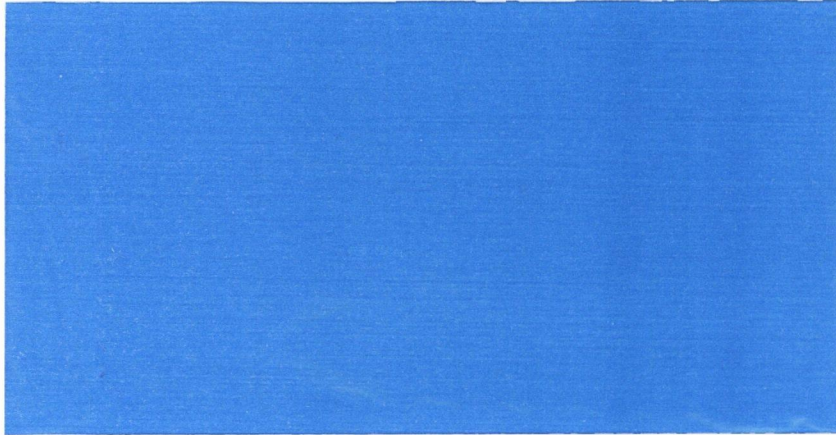
Structurele kosten (€ mln.)

Structurele kosten	2021	2022	2023	2024 e.v.
RIV zonder VA	0,58	0,59	0,59	0,59
Bezwaarzaken/klachten	-0,15	-0,24	-0,26	-0,27
Totale structurele kosten	0,43	0,35	0,33	0,32

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

AX9CC #X890X0X#0000#

MINISTERIE VAN SZW
26 MAART 2020
SCANPLAZA

AX9CC #X890X0X#0000#

Is deze post niet voor u?

Dan vragen wij u vriendelijk dit poststuk aan ons terug te sturen. Schrijf op de ongeopende envelop 'retour afzender' en doe deze weer op de post.

Heeft u de envelop per ongeluk geopend? Gebruik dan alstublieft een nieuwe envelop om het poststuk terug te sturen. Dit kan naar het volgende adres:

UWV
Antwoordnummer 1507
1110 VC DUIVENDRECHT

U hoeft geen postzegel te gebruiken.

Bedankt voor uw medewerking.